

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/82/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921201201
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5921201201.2

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov, matky: E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, XXX XX X. a otca: W. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D. XXX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odňatie dieťaťa z náhradnej starostlivosti a odovzdanie do starostlivosti matky, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným dňa 12.07.2021 sa matka domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd odníme mal. dieťa z náhradnej starostlivosti starej matky a odovzdá ho do starostlivosti matky a zároveň požiadala o zastavenie konania sp.zn 10P/20/2020, ktoré je odročené na 3 mesiace.

2. Návrh matka odôvodnila tým, že problémy so stretávaním sa matky s mal. synom boli od začiatku z dôvodu problémového správania sa zo strany B.. Matka mal. dieťaťa nevidí dôvod, aby sa zbytočne odročovalo pojednávanie a je za to, aby súd dal priamy rozsudok, podľa ktorého sa bude riadiť, a to zverenie dieťaťa do jej starostlivosti počas víkendov, s čím náhradná matka nesúhlasí, pričom sa z nej snaží urobiť psychiatrického pacienta, aby úplne odlúčila mal. dieťa od matky. Následne matka opísala priebeh stretávok: prvá stretávka sa uskutočnila dňa 22.06.2021, na ktorej mala pôvodne byť ona, J. mal. brat a jej partner, keďže rešpektovala., že mala prísť sama, tak aj spravila. Prvá stretávka vzhľadom na to, že ju mal. syn nevidel dlhú dobu, prebehla v poriadku, oslovoval ju mama, hral sa s ňou s vláčikovou dráhou, ktorú mu doniesla, maľovaním s pastelkami, či inými aktivitami. S ničím nemal problém. Keďže sa viac rozjašil tak, aby sedkal, začala mu ukazovať fotky aj videa z mobilného telefónu, ukázala mu bračeka A. a spýtala sa ho, či sa s ním chce zoznámiť. Na čo odpovedal, že áno. Potom si pozeral video, na ktorom je ich domáce zvieratko, a spýtal sa či môže byť jeho, na čo mu odpovedala, že áno a keďže nemá meno, nazval ho X.. Spýtala sa ho či by sa chcel zoznámiť s ujom z fotiek, na čo sa začal tešiť a sám povedal, že má ujovi odkázať nech donesie raketu alebo lietadlo na ovládanie. Stretávka prebehla v poriadku, mal. bol adaptovaný, nemal problém sa s ňou baviť, preto sa po skončení stretávky dohodlo, že príde na ďalšiu aj s partnerom a ich synom A.. O týždeň sa stretávka neuskutočnila, nakoľko boli chorí, jej partner bol PN bez vychádzok a tak isto mal. A., z dôvodu, aby mal. J. od nich neochorel. Dňa 09.07.2021 sa stretávka uskutočnila s problémami a neprispôbením rodiny B.. Na stretávku prišla tak, ako bolo dopredu dohodnuté, ona, jej partner a mal. A., na ktorú prišli o čosi skôr, a preto sa začala rozprávať s p. Š. a p. psychologičkou o tom, že ďalší týždeň by sa stretávka uskutočnila 2h s tým, že sa p. Š. spýtala, či by sa nemohla uskutočniť u nich v byte. Na čo ona i jej priateľ odpovedali, že nie je s tým problém, hračky má aj u nich, aj miesto na bavenie. Mala byť s tým oboznámená aj p. B.. Hneď ako vošli B. a mal. J. do priestoru jedálne, v ktorej sa nachádzala ona, jej partner, braček A., p.

psychologička a tak isto p. Š., sa p. B. vyjadrila: „ nesúhlasím s tým, aby partner a ich mal. dieťa bolo na stretávke, ale len matka. Sudkyňa sa na súde vyjadrila, že na stretávku má chodiť len matka, a to úplne sama, bez partnera, čo má trvať tri mesiace v centre a keďže D. porušila všetky pravidlá, ktoré boli sudkyňou stanovené, tak to budú riešiť na súde“. Nakoľko sa J. adaptoval prefektne a stretávky sa uskutočňujú v rámci osobného voľna jej partnera, matka nevidela problém, aby sa stretnutia zúčastnil aj jej partner a zoznámil s mal. synom. Na čo p. B. uviedla, že „mal. sa má najskôr adaptovať“, na čo jej psychologička povedala, že J. je dostatočne adaptovaný na matku, tak sa dohodlo stretnutie aj s partnerom. Následne matka mal. dieťaťa podrobne opísala nasledujúci priebeh konfliktu medzi ňou a B.. Nakoľko p. Š. nemala príležitosť ich oboznámiť so stretávkami, tak chcela vyjadrenie ohľadom stretávok ďalší týždeň a ten ďalší, keď sa stretávka mala uskutočniť u nich v byte, na čo sa p. B. vyjadrila, že stretávky nebudú, lebo teraz riešila dvojtýždňový pobyt, o čom nikto doteraz nevedel. Údaje odchádzajú 12 alebo 13.7.2021. Už podľa správania sa maloletého na stretávke bolo očividné, že ho B. hucká proti nej, keďže na stretávke bolo všetko ok, oslovil ju mamína a dneská nič, ani jej nedali možnosť ani 30 minút, aby sa s nimi pohral, pričom jej partner nemá problém sa postarať o svojho dvojmesačného syna. Následne matka mal. dieťaťa opísala podrobne celý priebeh videohovoru z 10.07.2021 s mal. synom, ktorému zavolała o 16:02, keďže súd stanovil čas na telefonovanie v stredu a v sobotu o 16 hod. Na základe uvedeného matka žiadala, aby bol mal. J. odňatý z náhradnej starostlivosti a daný do výchovy matky, kde bude mať kompletnú rodinu s ďalším súrodencom. Náhradná matka vychováva jej mal. dieťa k nenávisti ku vlastnej matke, čo sa v budúcnosti môže prejaviť ako trauma z detstva a mal. dieťaťu to škodí, keď musí opakovať nenávisť k matke, ktorú mu prikazuje rodina, v ktorej maloletý momentálne žije. Zároveň uviedla, že bola vytvorená nahrávka z priebehu poslednej stretávky a tak isto aj posledného telefonátu, o ktorej dopredu nebol nikto informovaný, ktorú nemá problém poskytnúť súdu na overenie pravdivosti informácií uvedených v návrhu.

3. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok neodkladným opatrením č.k. 9P/23/2019-59 zo dňa 30.05.2019 dočasne zveril mal. J. do starostlivosti otca, matke maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého J. B. minimálnym výživným s tým, že matka by bola oprávnená sa stretávať s maloletým každý pondelok a v stredu v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. a v piatok v čase od 13.00 hod. do 14.00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok bez prítomnosti otca, keď otec bol povinný zabezpečiť prítomnosť maloletého na určenom termíne stretnutia. Uznesením č.k. 9P/23/2019-92 zo dňa 12.07.2019 konanie o návrhu otca ako aj konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému J. v celom rozsahu zastavil, z dôvodu urovnania rodinnej situácie a nikomu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Neodkladným opatrením č.k. 3P/66/2019-79 zo dňa 04.02.2020 Okresný súd Ružomberok dočasne zveril maloletého J. do starostlivosti starej matky G. B., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom č.k. 3P/66/2019-109 zo dňa 21.02.2020 súd zveril mal. J. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. B., ktorej uložil povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach a dvakrát ročne podávať súdu správy o výkone náhradnej osobnej starostlivosti. Matku zaviazal na platenie výživného vo výške 80 eur mesačne a otca na platenie výživného vo výške 60 eur mesačne, vždy do každého 15.dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok. Uznesením č.k. 3P/1/2020-101 zo dňa 31.01.2020 súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zveriť maloletého do jej starostlivosti a otca zaviazal na platenie výživného v sume 80 eur mesačne v celom rozsahu zamietol a následne uznesením č.k. 3P/1/2020-123 zo dňa 21.02.2020 súd konanie o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. J. po späťvzatí v celom rozsahu zastavil, nakoľko otázka starostlivosti o maloleté dieťa bola vyriešená v konaní vedenom pod sp.zn. 3P/66/2019 tak, že súd zveril dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. B..

4. Podaním doručeným súdu dňa 28.04.2020 sa matka maloletého J. domáhala, aby súd upravil stretávanie matky s mal. dieťaťom každú sobotu v čase od 13:00 hod -16:00 hod na dohodnutom mieste a aby jej boli poskytované informácie ohľadom jej syna a jeho zdravotného stavu. Konanie je vedené na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 10P/20/2020. Na pojednávaní konanom dňa 30.07.2020 matka mal. dieťaťa upravila návrh tak, že by si chcela maloletého brávať od soboty o 10.00 hod. a vrátila by ho v nedeľu o 18.00 hod. Na pojednávaní konanom dňa 17.06.2020 súd prerušil pojednávanie na obdobie 3 mesiacov s tým, že počas daného obdobia budú pokračovať v kontakte matka a mal. dieťa, prípadne partner matky v Centre pre rodiny a deti tak, ako bola uzatvorená dohoda medzi matkou a

centrom, pričom po uplynutí uvedenej lehoty súd vyžiada správu o priebehu kontaktu matky a mal. J. a nariadi termín pojednávania.

5. Zo záverov znaleckého posudku č. 44/2020 z 16.11.2020 vypracovaného znalcom Z.. O. Ď. z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých v konaní sp. zn. 10P/20/2020 vyplynulo, že matke bola stanovená diagnóza emočne nestabilnej poruchy osobnosti, impulzívny typ s menej priaznivou prognózou. V emočne náročných situáciách dochádza a bude pravdepodobne dochádzať k zvýrazneniu nedostatočnej kontroly a sebaregulácie, k výbuchom zlosti, neprímeraným a neuváženým reakciám, so sklonom k abúzu návykových látok, pocitmi prázdnoty a možnej auto, resp. heteroagresivite. Bez náležitej liečby, však môže dochádzať pri strese k dekompenzácii psychického stavu a tým môže byť spôsobilosť matky na stretávanie sa s maloletým oslabená, avšak v kompenzovanom stave má matka dostatočné predpoklady na stretávanie sa s maloletým synom. Aktuálne je osobnosť matky relatívne v kompenzovanom psychickom stave, ako je aj toho času, má dostatočnú schopnosť zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. Avšak vzhľadom k tomu, že matka nie je aktuálne v psychiatrickej, ani psychoterapeutickej starostlivosti, môže dochádzať k dekompenzácii psychického stavu, pričom v dekompenzovanom stave môže nepriaznivo vplývať na psychický vývoj maloletého. Ako najvhodnejšiu formu stretávania sa matky s maloletým znalec odporučil v prípade stabilizovanému psychickému stavu matky rozšíriť styk matke s maloletým synom na každý druhý víkend od soboty doobeda do nedele poobede, ale len v prípade ak by matka bola v riadnej ambulantnej starostlivosti u psychiatra a psychológa. Bez pravidelných kontrol a absolvovania dlhodobej individuálnej terapie u psychoterapeuta je však značné riziko, že u matky môže dochádzať k dekompenzácii psychického stavu a v tomto prípade odporučil zostať v aktuálne stanovenom styku.

6. Z pripojeného spisu sp.zn. 10P/6/2021 bolo ďalej zistené, že Okresný súd Ružomberok neodkladným opatrením č.k. 10P/6/2021-57 zo dňa 29.06.2021 upravil kontakt mal. J. s jeho matkou prostredníctvom telefonického hovoru alebo videohovoru, a to v stredu a v sobotu každého kalendárneho týždňa v roku v čase od 16.00 hod do 17.00 hod., pričom v prípade ak z vážneho dôvodu by nebolo možné hovor/ videohovor matky s maloletým dieťaťom uskutočniť, náhradná matka uložil povinnosť matke mal. dieťaťa oznámiť náhradný termín hovoru/ videohovoru a to v lehote najneskôr do 5 hodín pred stanoveným začiatkom hovoru/videohovoru.

7. Zo správy s prešetrenia pomerov vykonanom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR“) zo dňa 14.07.2021 vyplynulo, že od poslednej návštevy v domácnosti matky mal. dieťaťa u p. E. D., ktorá bola vykonaná dňa 04.06.2021 sa nič nezmenilo. Matka býva s partnerom p. D. a ich spoločným dieťaťom v dvojizbovom byte s príslušenstvom, ktorý je vo vlastníctve jej partnera. Domácnosť je kompletne zariadená potrebným nábytkom a udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. Mal. J. zabezpečili už aj samostatnú novú posteľku. Matka maloletého je zamestnaná v spoločnosti M. S..X..F., v súčasnej dobe je na materskej dovolenke a poberá dávky v materstve mesačne po XXX eur. Pán D. taktiež pracuje v spoločnosti M. S..X..F. na smeny. Rodina hospodári spoločne, zo svojich príjmov uhrádzajú výdavky na bývanie vo výške 70 eur nájomné, 35 eur elektrinu a splátky hypotekárneho úveru vo výške 150 eur. Zároveň majú výdavky na stravu pre seba, ich maloleté dieťa a ostatné potreby domácnosti. Matka uhrádza ešte výživné na syna v sume 50 eur mesačne. Sociálne zisťovanie v rodine náhradnej matky pani G. B. nemohlo byť zrealizované z dôvodu, že náhradná matka spolu s mal. J. šli na dovolenku mimo svojho bydliska. Vráti sa o dva týždne, pani B. uviedla, že, čo sa týka bytových pomerov, tak v ich domácnosti sa nič nezmenilo. Rodina spoločne obýva 2-podlažný rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve manželov B.. Mal. J. žije v spoločnej domácnosti s náhradným rodičom p. B., jej manželom a jeho otcom W. B.. Domácnosť je kompletne zariadená a udržiavaná na požadovanej kultúrnej a hygienickej úrovni. Mal. J. má k dispozícii vlastnú izbu, kde má posteľ, vstavanú veľkú skriňu, písací stolík, detský stolík na hračky a veľký sedací vak. Podľa vyjadrenia náhradnej matky maloletý spáva vo svojej izbe za jej prítomnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý je na dovolenke, nemohol byť s ním vykonaný rozhovor ohľadom návrhu matky na zmenu starostlivosti. Hlavným cieľom sociálnej práce s rodinou maloletého J. bolo poskytovať odbornú pomoc a podporu pri úprave komunikácie a vyladení vzťahov medzi náhradnou a biologickou matkou vo veci maloletého dieťaťa a sprevádzanie matky pri posilňovaní rodičovských zručností. V rámci odborných metód podľa § 44a ods.1 písm. b) bod.1 - odborné metódy na vykonanie alebo zabezpečenie vykonania opatrení na uľahčenie riešenia výchovných problémov alebo rodinných problémov bolo zabezpečené aj stretávanie sa matky s dieťaťom. Mali za to, že rok trvajúca spolupráca s Centrom pre deti a rodiny Ružomberok (ďalej len „CDR“), ktorej jedným z cieľov bolo podporovať vzťah matky s maloletým dieťaťom preukázala,

že aj počas dlhšie trvajúceho obdobia, kedy dieťa nebolo osobne s matkou, jednak z dôvodu prijatých protiepidemiologických opatrení a aj z dôvodu tehotenstva a následného pôrodu matky, maloletý J. pri osobnom stretnutí na matku bezprostredne reagoval aj napriek „dozoru sociálneho pracovníka, psychológa a starých rodičov maloletého dieťaťa“. Z priebežných správ zo dňa 07.07.2021 a zo dňa 14.07.2021, ktoré zaslali v prílohe vyplýva, že dňa 22.06.2021 (osobné stretnutie po polroku), J. na matku reagoval pozitívne, prejavoval jej náklonnosť, hral sa s ňou, matka dokázala udržať jeho pozornosť. Zmena nastala pri nasledujúcom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 09.07.2021 v CDR, kedy sa stretnutia zúčastnil aj partner matky. Náhradná matka uviedla, že ona nesúhlasí s tým, aby na stretnutí bol prítomný aj partner matky, taktiež mal. J. sa vyjadril, že nechce byť na stretnutí, pôsobil smutným dojmom, keď sa však k nemu priblížila biologická matka na okamih sa spontánne usmial. Nevedeli uviesť, prečo nastala v správaní maloletého k matke takáto zmena, keď uviedol, že sa s ňou nechce stretávať, keď pred týždňom takýto problém nemal. Vzhľadom na skutočnosť, že náhradná matka nesúhlasila s účasťou partnera biologickú matku na stretnutiach s maloletým a biologická matka trvala na účasti svojho partnera, centrum navrhlo ukončenie vykonávania opatrení SPODaSK ambulantnou formou a terénnou formou v CDR Ružomberok. S takýmto návrhom sa stotožnilo aj ich oddelenie SPODaSK, nakoľko vykonávanie opatrení SPODaSK neprinieslo žiadny posun v komunikácii matky maloletého a biologickú matku a vyladení vzťahov medzi nimi. Ďalej vo svojej správe uviedli, že nie je možné akýmkoľvek spôsobom „prikázať“ náhradnej matke, aby rešpektovala odporúčanie súdu na zblížovanie maloletého J. so svojím bratom a partnerom matky maloletého za spolupráce CDR. Pani D. bolo poskytnuté sociálne poradenstvo, napriek tomu ona trvá na vydaní neodkladného opatrenia. Náhradná matka s jej návrhom nesúhlasí. Vo veci bude preto potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie. Nakoľko je predpoklad, že matka maloletého a náhradná matka sa nedohodnú na úprave stretávania maloletého s biologickou matkou, podajú podnet na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví stretávanie matky so synom.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 1 až 3 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov

konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

15. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Po oboznámení sa s návrhom matky mal. dieťaťa, ako aj s pripojenými spismi a priloženými listinnými dôkazmi, súd dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v odovzdaní maloletého J. do starostlivosti matky. Matka mal. dieťaťa vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť a neodkladnosť rozhodnutia v zmysle jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, resp. skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a to v tom zmysle, že starostlivosť o maloleté dieťa by bola v súčasnosti ohrozená, resp. narušená do takej miery, že by bolo potrebné danú situáciu riešiť práve formou neodkladného opatrenia tak, ako to matka mal. dieťaťa navrhuje. V aktuálnom čase súd nepovažuje za vhodné odňať maloleté dieťa z náhradnej starostlivosti a odovzdať mal. dieťa do starostlivosti matky. Maloletý si ešte len začal opätovne budovať s matkou prerušené väzby. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v konaní sp.zn. 10P/20/2020 vyplýva, že až v prípade, ak bude matka podstupovať ambulantnú starostlivosť u psychiatra a psychológa, a jej stav bude ustálený, je vhodné rozšíriť stretávanie sa s maloletým synom (na každý druhý víkend od soboty doobeda do nedele poobede), inak je vhodné, aby stretávania prebiehali ako doteraz - súd nemá osvedčené ani podmienky k úprave stretávania matky s maloletým dieťaťom a už vôbec nie k zvereniu maloletého dieťaťa do jej starostlivosti. Starostlivosť o deti a ich výchovu je ústavným právom rodičov tak, ako je ústavným právom detí právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. V prípade opatrení týkajúcich sa maloletých detí je však prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorý môže v závislosti od jeho povahy a vážnosti prevýšiť záujmy rodičov. V danom prípade nie je vhodné maloleté dieťa vytrhnúť zo dňa na deň z výchovného prostredia, ktoré pozná a v ktorom nepochybne má vytvorené citové väzby a umiestniť ho do rodiny matky, s ktorou sa doposiaľ nestihol oboznámiť, a tým ho vystaviť stresovej situácii. Rozširovanie intenzity stretnutí matky s maloletým dieťaťom, by sa malo diať postupne, aby si mal. J. mohol zvyknúť na nové prostredie, partnera matky a svojho maloletého brata. To, že matka a náhradná matka majú medzi sebou konflikty a nevedia sa dohodnúť o spôsobe stretávania, nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle návrhu matky. Záujmom maloletého dieťaťa je, aby vyrastalo v harmonickom prostredí, bolo o neho riadne postarané, aby boli zabezpečené jeho základné životné potreby a v neposlednom rade aj stabilita výchovného prostredia. Matke sa nepodarilo osvedčiť súdu, že súčasná situácia odôvodňuje zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Súd nespochybňuje právo matky na výkon starostlivosti o maloleté dieťa počas stretnutí s maloletým dieťaťom, avšak nemôže vyhovieť jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko na to nie sú splnené podmienky.

17. Súd starostlivo zvážil všetky dôsledky, ktoré by mohli vo vzťahu medzi rodičmi, náhradnou matkou a mal. J. nastať, ak by nariadil neodkladné opatrenie v znení, ako sa ho domáha matka. Najmä s poukazom na vek maloletého J. (4 roky), v ktorom dieťa už citlivo vníma každú zmenu, je potrebný obzvlášť uvážnený prístup, ktorý dieťaťu umožní vytvoriť si k matke, resp. k členom jej domácnosti náležitý vzťah. Náhlým zásahom, ktorým by súd neodkladným opatrením zveril dieťa matke bez náležitého skúmania všetkých relevantných skutočností v tak závažnej otázke, akou je zmena výchovného prostredia maloletého dieťaťa, by maloleté dieťa mohlo utrpieť ujmu. Táto ujma by v budúcnosti mohla viesť k jeho odmietavému postoju k matke, čo by určite nebolo v záujme nielen maloletého, ale ani jeho matky. Súd zároveň podotýka, že vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, pretože toto môže byť realizované len v základnom konaní. Zákonná lehota, v ktorej súd musí vydať neodkladné opatrenie, nepostačuje na dostatočné preskúmanie pomerov v rodinnom prostredí matky, resp. maloletého dieťaťa pre potreby rozhodnutia o zmene výchovného prostredia.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia - návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, keďže pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Súd mal za to, že navrhovaný zásah nie je dôvodný, nakoľko nebolo osvedčené, či takýto zásah je v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Podľa názoru súdu v aktuálnej situácii, je nevyhnutné obnoviť citovú väzbu medzi matkou a maloletým dieťaťom, čo korešponduje so stanoviskom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, ktorý vo svojej správe z prešetrenia pomerov zo dňa 14.07.2021 výslovne uviedol, že podá podnet na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne upraví stretávanie matky s maloletým dieťaťom.

19. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie písomne v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Ružomberok v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.